

BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI

Polgármesteri Hivatal

Jegyző

Kt.sz.:...../2013.

Ikt.sz.: 1-13-85/2013.

Az ülés időpontja: 2013. március 27.

TÁJÉKOZTATÓ

az önkormányzati adóhatóság 2012. évi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A települési önkormányzatok adómegállapítási jogát a Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (1) h. pontja biztosítja. Részletes szabályait a helyi adókról szóló 1990. évi C. tv. (továbbiakban: Htv.) tartalmazza.

E törvény rendelkezéseinek megfelelően a főváros esetében az iparüzési adót a fővárosi önkormányzat jogosult bevezetni és működtetni, ugyanerre az idegenforgalmi-, építmény-, telek- és kommunális adó esetében a kerületi képviselő-testületek felhatalmazása esetén jogosult. Kerületünk esetében a képviselő-testület a 2012. évre vonatkozóan is úgy döntött, hogy az idegenforgalmi adó működtetésére felhatalmazza a fővárosi önkormányzatot, míg az építmény- és telekadó bevezetését és működtetését saját hatáskörében tartja.

A Htv. tartalmazza azt az – országosan egységes és kötelező – keretszabályozást, melynek részletekkel való kitöltése a helyi sajátosságoknak megfelelően az egyes települési önkormányzatok feladata. Ezen részletszabályok lényegében az egyes adónemek bevezetésére, az alkalmazandó adómértékek nagyságára és egyes szűk körben meghatározott kedvezményekre vonatkozhatnak.

Kerületünkben 1991. július 1-jei hatállyal került bevezetésre az építmény- és telekadó, melynek részletszabályait és az adóztatás működési rendjét a többször módosított 21/1995. (XII.19.) sz. rendelet határozza meg.

Az önkormányzati adóhatóság feladatai közé tartozik a fenti adónemeken túl, a gépjárműadó, a köztartozások és az adóigazgatási eljárási illeték beszedése, az ezekkel kapcsolatos adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzése, valamint egyéb, különböző törvények által az adóhatóság hatáskörébe utalt feladatok ellátása.

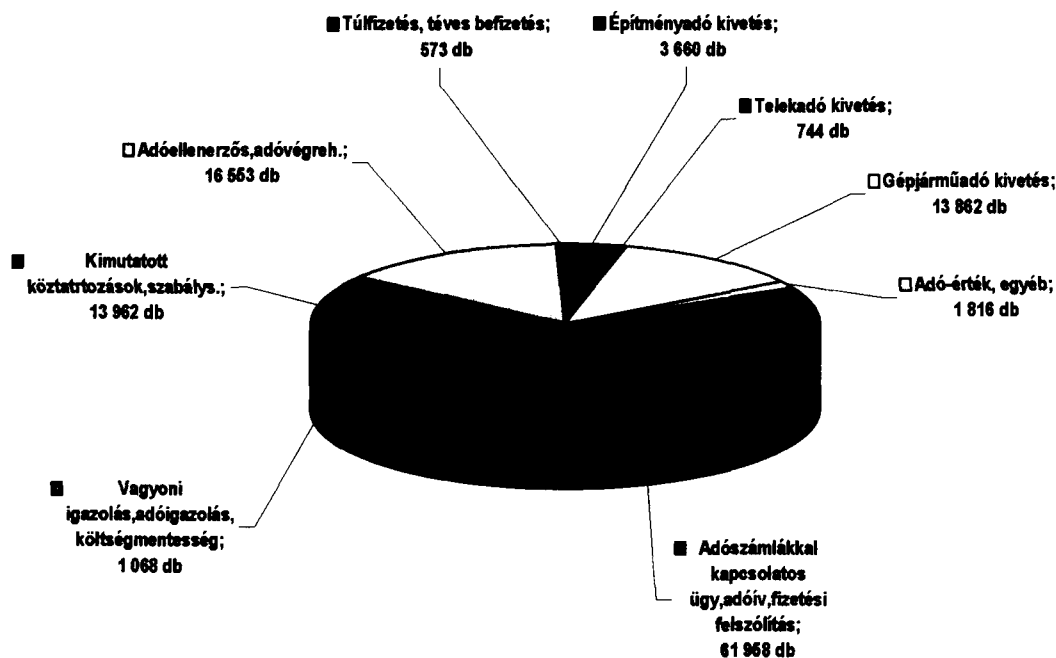
Az adóhatósággal szemben támasztott elvárás kettős: jogalkalmazás és pénzügyi tevékenység együttes végzése. Az adóhatóság köteles törvényes adóigazgatási eljárást folytatni, ugyanakkor az önkormányzati költségvetés bevételi igényeit is ki kell elégítenie.

Feladatainak ellátása során a kerületi adóhatóság főszámon iktatott ügyiratainak száma 75.900 db volt, a főszámokra érkezett alszámként pedig további 38.296 db.

Az ügyiratforgalom részleteiben a következőképpen alakult:

Ügytípus	Ügyiratszám db
Építményadó kivetés	3.660
Telekadó kivetés	744
Gépjárműadó kivetés	13.862
Adó-érték bizonyítvány, egyéb	1.816
Adószámlákkal kapcsolatos ügy, adóív, fizetési felszólítás	61.958
Vagyoni igazolás, adóigazolás, költségmentesség	1.068
Kimutatott köztartozások, szabálysértés	13.962
Adóellenőrzés, adóvégrehajtás	16.553
Túlfizetés, téves befizetés	573
Összesen	114.196

Ügyiratforgalom 2012

2012-ben az első nagyobb feladat az építmény- és telekadó kivetések készítése és kiküldése volt, ez a munka január végén fejeződött be. Az adókivetések megújítására az adómérték, illetve a törvényi mentességek változása miatt volt szükség. A következő nagy feladat a gépjárműadó megállapítása a KEKKH-tól érkező adatszolgáltatás alapján. Az adatszolgáltatás feldolgozása február elején indult, majd a folyamatosan adózók számláinak terhelése után az első félévi fizetési értesítések készítése és kiküldése történt február végéig. Az új adózók adókivetései határozatai is elkészültek ebben az időszakban, így a március 15-én esedékes befizetések nagyrészt határidőben beérkeztek. A havi adatszolgáltatások feldolgozása a megszokott rendben zajlott.

A 2012. évi adókivetések legnagyobb részét a tárgyévre vonatkozó kivetések jelentették, de visszamenőleges előírásokra is került sor: építményadó esetében korábbi időszakokra visszamenőleges adóelőírás 58.666 eFt, telekadónál 4.306 eFt, gépjárműadónál 3.481 eFt összegben történt.

Az adó-visszatérítések összege építményadó esetében 8.310 eFt, gépjárműadó esetében 9.259 eFt volt (a visszatérítések tartalmazzák az adóhatóság számláira tévesen teljesített befizetéseket is). A visszatérítések a folyó évben befolyt adóbevételek terhére történtek.

A talajterhelési díjjal kapcsolatos feladatok ellátásában nem volt fennakadás: az érintett adózók a bevallási nyomtatványt megkapták, a beérkezett nyomtatványok feldolgozása megtörtént.

Az adóhatóság egyéb sajátos feladatai közé tartozik az ingatlanok forgalmi értékének megállapítása.

Az ingatlanok forgalmi értékének megállapítása - adó - és érték bizonyítvány kiállítása – törvény által meghatározott esetekben az adóhatóság feladata. 2012-ben 1402 esetben érkezett megkeresés adó - és érték bizonyítvány kiállítására, főleg hagyatéki, végrehajtási és gyámhatósági eljárás ügyében. Ez a feladat nagy teher, mivel sokszor helyszíni eljárást igényel, hiszen az adott ingatlan csak így mérhető fel és értékelhető megbízhatóan.

A költségvetési előirányzatok és az adóbeszedési terv teljesülése az alábbiak szerint alakult:

A költségvetési előirányzat az éves költségvetésben szereplő adóbevételi előirányzat. Az ezzel szemben álló teljesülés az adóbeszedési számláról a költségvetési számlára átutalt összeg.

Az adóbeszedési terv az adott évben fennálló valamennyi adókivetés összege, beleértve az elmúlt évek hátralékát is. Az adóbeszedési terv teljesülése az a befolyt adóbevétel, amely a fenti előírásokra elszámolásra kerül. Az adószámlára befolyt bevételeknek ez a legnagyobb része, van azonban egy olyan része is, mely tartozatlan befizetesként szerepel a nyilvántartásban, és meg kell említeni a visszatérítéseket is, mert ezek a folyó évi bevétel terhére történnek.

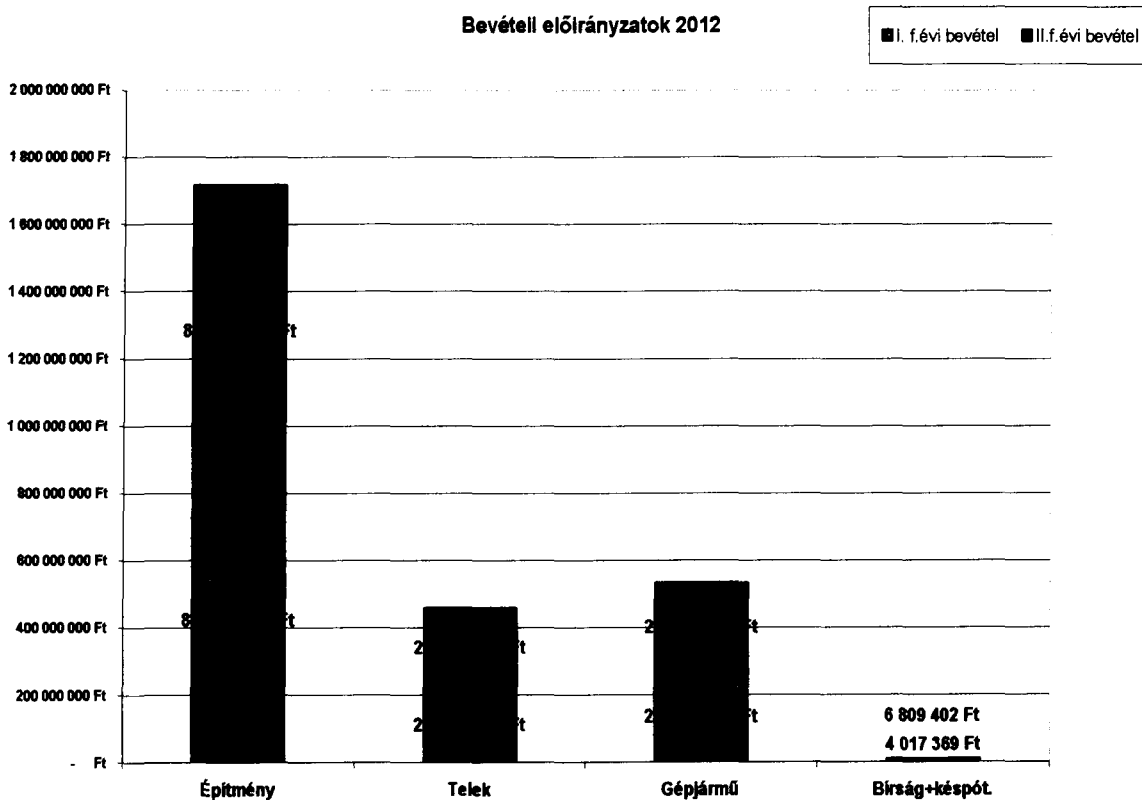
Az alábbi táblázatok tartalmazzák az egyes adónemenkénti előirányzatokat és bevételi adatokat. Összehasonlításként az egyik táblázat ugyanezen bontásban a 2011. évi adatokat tartalmazza.

2011.év

<i>Adónem</i>	<i>Mód. ter. bev.</i>	<i>I. f.évi bevétel</i>	<i>II.f.évi bevétel</i>	<i>Összesen</i>	<i>Telj. %</i>
Építmény	1 550 000 000	786 908 959	820 988 247	1 607 897 206	103,7%
Telek	420 000 000	204 264 815	198 255 929	402 520 744	95,8%
Összesen	1 970 000 000	991 173 774	1 019 244 176	2 010 417 950	102,0%
Gépjármű	540 000 000	267 717 336	267 227 466	534 944 802	99,0%
Bírság+késpót.	6 150 000	3 805 502	5 497 489	9 302 991	151,0%
Mindösszesen	2 516 150 000	1 262 696 612	1 291 969 131	2 554 665 743	101,5%

2012. év

<i>Adónem</i>	<i>Mód. ter. bev.</i>	<i>I. f.évi bevétel</i>	<i>II.f.évi bevétel</i>	<i>Összesen</i>	<i>Telj. %</i>
Építmény	1 717 000 000	846 125 333	870 259 856	1 716 385 189	99,9%
Telek	435 000 000	221 063 573	237 826 732	458 890 305	105,4%
Összesen	2 152 000 000	1 067 188 906	1 108 086 588	2 175 275 494	101,0%
Gépjármű	540 000 000	268 233 617	265 294 694	533 528 311	98,8%
Bírság+késpót.	6 150 000	4 017 369	6 809 402	10 826 771	176,0%
Mindösszesen	2 698 150 000	1 339 439 892	1 380 190 684	2 719 630 576	100,7%

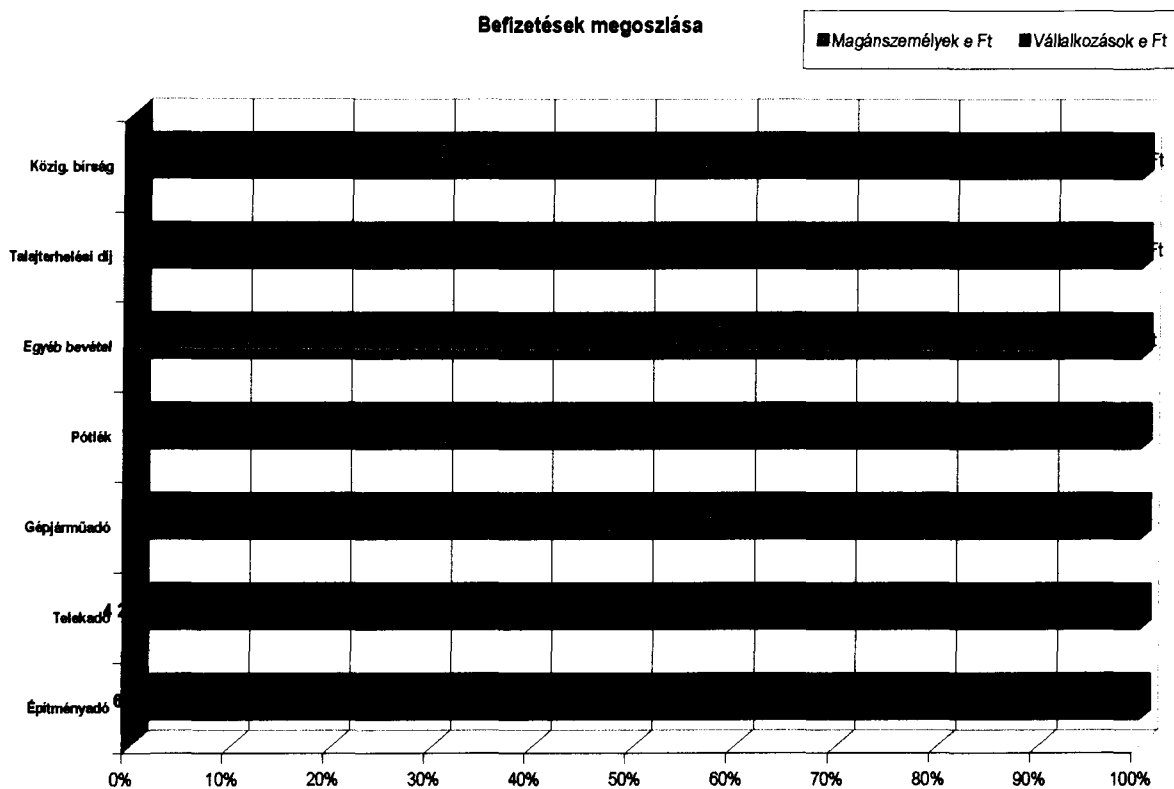

Ezek a puszta bevételi adatok a költségvetési beszámoló részeként is szerepelnek, itt néhány más szemszögből megvilágított problémára kell felhívni a figyelmet.

Elsőként érdemes kiemelni az adóbevételek magánszemélyek és vállalkozások közti megoszlását. Fontos tény, hogy kerületünk esetében az adóterheket alapvetően, meghatározó részben a vállalkozások viselik.

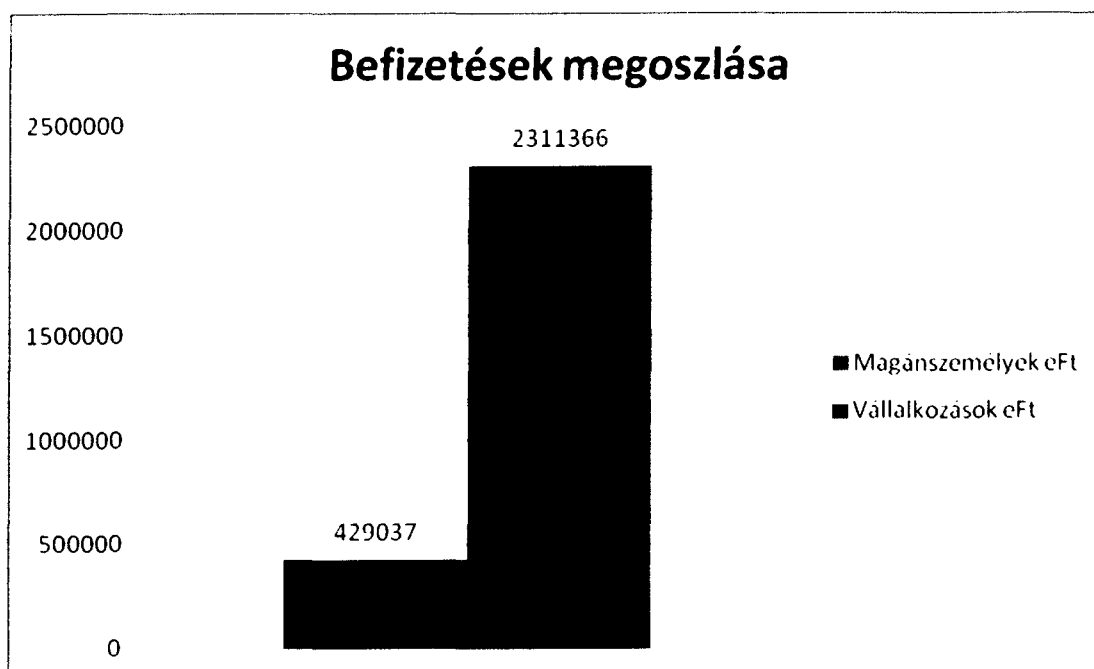
A befizetések megoszlása a vállalkozások és a magánszemélyek között az alábbiak szerint alakult:

Adónem	Magánszemélyek eFt	Vállalkozások eFt	Összesen
Építményadó	65.407	1.652.279	1.717.686
Telekadó	4.237	458.892.	463 129.
Gépjárműadó	341.208	192.444	533.652
Pótlék	4.949	7.712	12.661
Egyéb bevétel	5.836	39	5875
Talajterh.díj	356	0	356
Közig. bírság	7.044	0	7.044
Összesen	429.037	2.311.366	2.740.403

(Az első táblázat a költségvetési elszámolási számlára átutalt összegeket tartalmazza, míg a befizetések táblázata tartalmazza az adózók részére visszafizetett összegeket is, a zárási összesítő előírásainak megfelelően.)

Az alábbi diagram mutatja, hogy az összes befizetésben hogyan aránylik egymáshoz a magánszemélyek, illetve a vállalkozások teljesítése:

Az adószervezet rendkívül kockázatos voltát mutatják azok az adataink, mi szerint az építményadóban az adóbevétel 25%-a 4, míg 50%-a 14 adózótól származik, míg a telekadóban ezek az adatok még súlyosabbak, a bevétel 25%-a 2, míg 50%-a 8 adózótól származik.

Összes bevétel / adózók száma	Bevétel százaléka			
	25%	50%	90%	100%
Gépjárműadó (24353)				
adózók száma	150			21084
bevétel m.Ft	136			534
Építmény adó (2064)				
adózók száma	4	14	98	1913
bevétel m.Ft	432	860	1551	1716
Telek adó (250)				
adózók száma	2	8	50	212
bevétel m.Ft	109	231	416	459
Gépjármű+Építmény+Telek				
adózók száma	6	26	350	22207
bevétel m.Ft	659	1360	2453	2709

Nagyon fontos kiemelni, hogy amennyiben – akár a makrogazdasági helyzet alakulása miatt, akár egyéb okokból – ezen nagy adózók közül akár egynek is megrendül a fizetési képessége, úgy ez alapvetően befolyásolhatja a költségvetési előirányzatok teljesíthetőségét. Tény, hogy a 2012. évben ezen adózók közül többen is csak részletekben tudták már adófizetési kötelezettségüket teljesíteni. Megjegyzendő, hogy ezekben az esetekben az adókötelezettség tényleges teljesülése kimagaslóan jónak mondható.

A kintlévőségek alakulása az alábbi helyzetet mutatja, melynek néhány alapvetően meghatározó okát mindenképp ki kell emelni:

- Az elmúlt évek során ugrásszerűen nőtt az adózóinkat érintő felszámolási eljárások darabszáma és az ezzel érintett hátralékos összeg is. Ezekben az ügyekben az adóhatóságnak további végrehajtási intézkedésre nincs jogszabályi lehetősége, a bejelentett hitelezői igényünk annak lezárultáig nem évülhet el, így akár hosszú éveken keresztül is növeli a hátralékot.
- Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy ezekben az esetekben a felszámolás alatt álló adózóknak nem csupán a felszámolás kezdetén bejelentett hitelezői igénye növeli a hátralékok nagyságát, de az eljárás lezárultáig évről évre, az adott adóévre vonatkozó törzskivetéssel növelik azt.
- A ténylegesen behajthatatlan tartozások feltárása esetén sincs immár mód arra, hogy ezek törlesztésével a valós hátralékot csökkenteni lehessen, a nyilvántartásból való kivezetésre csupán az elévülést követően van lehetőség.

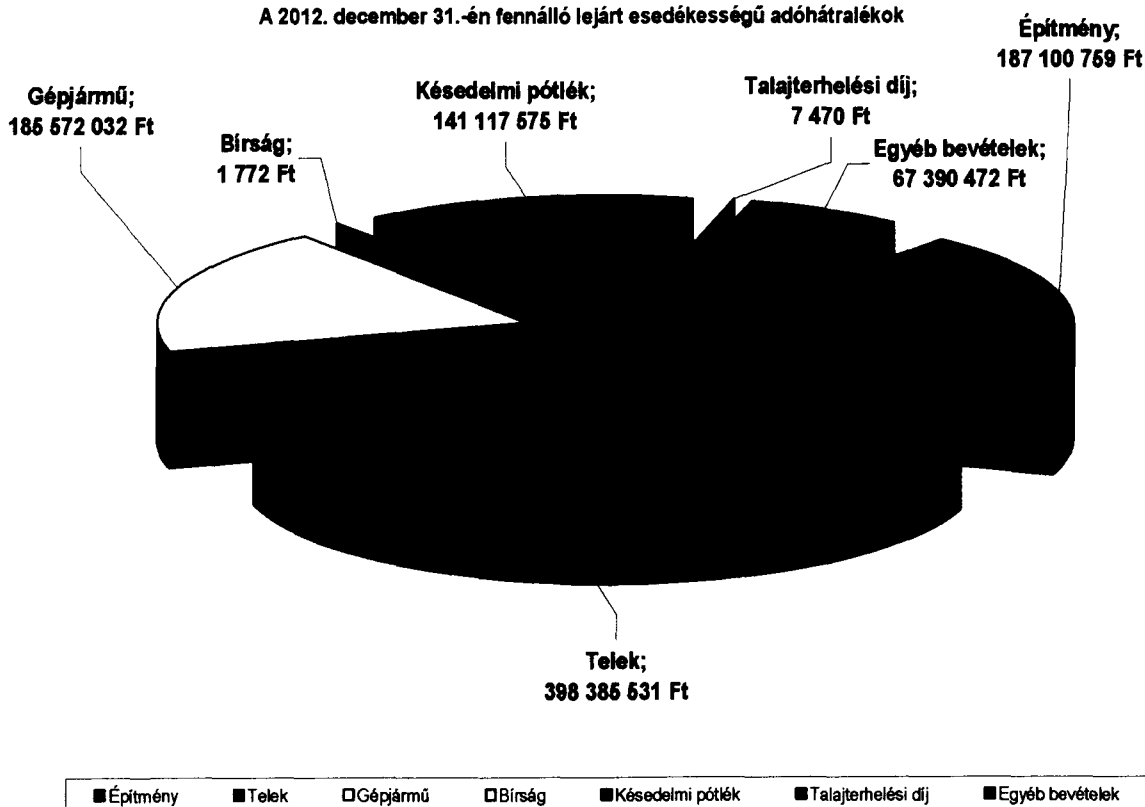
- A legjelentősebb probléma, illetve a kimagaslóan legnagyobb kintlévőség a telekadó esetében jelentkezik, ahol mindösszesen néhány adózó a meg nem valósult ingatlan-beruházásaik következtében rendkívül nagy összegű hátralékot halmozott fel, mely attól függetlenül továbbra is évről évre növekszik, hogy esetükben nagyrészt megindult már a felszámolási eljárás.

A 2012. évi adóhátralékok mindezek után a következőképpen alakultak:

A 2012. december 31.-én fennálló lejárt esedékességű adóhátralékok keletkezési idejük szerint

Adónem	2012.év előtti	2012.évi	Tárgy év utáni	Összesen
Építmény	99 339 753	87 761 006	2 183 511	187 100 759
Telek	252 665 671	145 719 860	18 605 013	398 385 531
Összesen	352 005 424	233 480 866	20 788 524	585 486 290
Gépjármű	134 797 454	50 774 578	3 393	185 572 032
Bírság	1 772	0	0	1 772
Késedelmi pótlék	81 875 977	59 241 598	3 000	141 117 575
Talajterhelési díj	4 644	2 826	0	7 470
Egyéb bevételek	48 722 003	18 668 469	0	67 390 472
Mindösszesen	617 407 274	362 168 337	20 794 917	979 575 611

A 2012. december 31.-én fennálló lejárt esedékességű adóhátralékok

Mіндеzen hátralékok alakulását elsődlegesen a felszámolási eljárás alatt álló adózók hátralékának alakulásával kell összevetni.

Adónem	2012.év előtti	2012.évi	Tárgy év utáni	Összesen
Építmény	82 154 077	17 388 805	0	99 542 882
Telek	147 872 482	63 204 714	0	211 077 196
Összesen	230 026 559	80 593 519	0	310 620 078
Gépjármű	73 337 049	7 882 069	0	81 219 118
Bírság	0	0	0	0
Késedelmi pótlék	48 841 430	23 233 602	0	72 075 032
Mindösszesen	352 205 038	111 709 190	0	463 914 228

Mint látható, a három fő adónemben fennálló 771 millió forintos hátralékból 392 millió forint felszámolás alatt álló adózóktól ered, a fennmaradó összegből pedig több mint 120 millió forint egy, a fentiekben már jelzett még felszámolás alatt nem álló, de fizetésektelen ingatlanberuházó cégcsoport tartozását jelenti.

Ahogy a bevételeknél, úgy a hátralékoknál is meg lehet állapítani, hogy az építményadóban a teljes hátralék 25%-a 1, 54%-a pedig 3 adózótól ered, míg a telekadóban a teljes tartozás 25%-a 1, míg 50% is csupán 2 (!) adózó tartozásából származik. Kiemelendő, hogy a három nagy adónem összesített hátralékában is csupán 6 adózótól ered a teljes tartozás 50%-a.

	Kinnlevőség			
	százaléka			
Összes kinnlevőség / adózók száma	25%	50%	90%	100%
Gépjárműadó (24353)				
adózók száma	12	125		4035
hátralék m.Ft	46			186
Építmény adó (2064)				
adózók száma	1	3	23	170
hátralék m.Ft	44	97	167	187
Telek adó (250)				
adózók száma	1	2	8	37
hátralék m.Ft	127	207	347	398
Gépjármű+Építmény+Telek				
adózók száma	2	6	300	4182
hátralék m.Ft	207	379	675	771

Ezen adatok is mutatják, hogy a hátralékok behajtásában nagyságrendi eredményt csupán abban az esetben lehetne elérni, ha ezektől a nagy hátralékosoktól lehetne jelentősebb összeget behajtani, azonban ezek a társaságok mint már jeleztük túlnyomóan felszámolási eljárás alatt állnak.

Összességében megállapítható, hogy a makrogazdasági helyzet alakulása, a gazdasági válság elhúzódó hatásai immár mind a magánszemély adózók, mind a gazdasági társaságok esetében is jelentősen éreztetik hatásukat. A fizetési készség, illetve főként a fizetési képesség láthatóan romlott, a jelentős terhet jelentő helyi adók befizetése sok esetben meghaladja a lehetőségeket.

Rendkívül fontos, hogy az adóhatóság akár egyedi egyeztetésekkel és jogszerű fizetési átütemezésekkel is, de biztosítsa a az adóbevétel beszedését azokban az esetekben is, ahol az eljárási jogszabályokban meghatározott évente kétszeri, adott esetben rendkívül nagyösszegű befizetési kötelezettség – ilyen formában - meghaladja a lehetőségeket.

A fentiekől függetlenül az adóhatóság feladata a hátralékok beszedésének minél nagyobb arányú biztosítása. A végrehajtási intézkedések, melyeket az adóhatóság fogyanatosít, nem egyszeri, adott időpontra szóló cselekmények. Hatásuk, időtartamuk adott esetben több évre vonatkozik és általuk ténylegesen behajtásra kerülő összeg beszedésére akár hónapok, évek múlva kerül sor.

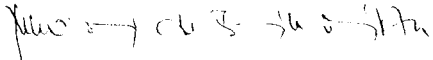
Ezen intézkedések sorába tartoznak az ingó (elsősorban gépjármű) foglalások, forgalomból kivonások, jövedelem letiltások, hatósági beszedési megbízások kiadása, ingatlan végrehajtás megindítása, végrehajtási jog bejegyzések.

A fentieknek megfelelően a kerületi adóhatóság a már korábban megindított végrehajtási eljárásokon és a kiadott fizetési felszólításokon túl 5457 db új végrehajtást indított el, mindösszesen 480 millió Ft tartozásra. Ennek eredményeképpen még a 2012. év során beszedésre került ebből 111 millió Ft és a mai napig is további összegek behajtására kerül sor.

Az adóhatósággal szemben támasztott elvárások változatlanul magasak: törvényesség, bevétel orientáltság, ügyfélbarát ügyintézés. A fontossági sorrendben első helyen a törvényesség betartása áll, ezt minden körülmények között biztosítani kell; fennmaradó energiáit igyekeznek jól megosztani a másik két elvárás között.

Az adminisztratív terhek az elmúlt évek alatt folyamatosan nőttek, ma már a munkavégzés közel felét ez a tevékenység teszi ki. Folyamatosan növekedik az ellátandó feladatok mennyisége is. Egyre több olyan jogszabályi kötelezettségből fakadó feladatot kell ellátni, ami bevételt nem eredményez, és melyek értelemszerűen az adóigazgatási munka terhére láthatók csak el.

Budapest, 2013. március 26.

Juhászné dr. Baráth Márta
jegyző